

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Лубінця Дмитра Валерійовича на тему «Лобізм у політичній системі: закордонний досвід для України», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія

Наукова новизна дослідження полягає у вивченні теоретичних та практичних засад лобізму як політичного інституту в країнах світу та досвіду його інституалізації для України як складової успішного процесу демократизації. Комплексний аналіз сучасних провідних моделей регламентації закордонного лобізму (американської та континентальної) дозволяє визначити ступінь можливості його імплементації в реаліях українського політичного життя. Крім того, особливої уваги заслуговує спроба автора дослідити не тільки сучасні умови та особливості лобіювання в Україні, а й через глибокий аналіз всіх етапів розвитку законодавчих ініціатив щодо регулювання лобізму, встановити недоліки запропонованих проектів законів у цій сфері в нашій державі, що потребують подальшого вдосконалення з урахуванням закордонного досвіду. Дослідження Д.В. Лубінця надає можливість подивитися на проблему формування та впровадження лобізму в Україні як таку, що потребує не тільки інституціоналізації, а й підвищення ефективності його прозорих методів. Автор надає рекомендації щодо розробки лобінгового законодавства для впровадження найбільш вдалої для України моделі лобізму на основі вивченого закордонного досвіду.

Наукова новизна роботи полягає також у тому, що автор розглядає лобізм як єдиний демократичний та дієвий засіб подолання корупції, яка гальмує процес реформування, євроінтеграції, продукує соціальну напругу, роз'єднує суспільство. Через визначення специфічних рис функціонування лобізму та його моделей в світовій практиці автор проводить типологію українського лобізму.

Теоретичне значення дисертації полягає у глибокому аналізі теоретико-методологічних засад досліджуваної проблеми та визначенні власного

концептуального обґрунтування теоретичної моделі українського лобізму. Характеристика сучасних умов та особливостей лобізму в Україні дало можливість Д.В. Лубінцю окреслити перспективні шляхи розвитку українського лобізму:

Чітке визначення автором об'єкту, предмету, мети та завдань вивчення, обґрунтування сукупності загальнонаукових та спеціальних методів наукового дослідження стало основою для отримання результатів, які містять наукову новизну та мають практичне значення:

1) робота виконана на достатній джерелознавчій та історіографічній, емпіричній та теоретичній базі, а враховуючи об'єктно-предметне поле дослідження, автором, зокрема, було використано широке коло іноземних джерел та літератури;

2) доречно використано проблемний принцип аналізу наявного доробку з проблеми, автор дисертації продемонстрував високий рівень теоретичної підготовки, ґрунтовне знання ступеня досліджуваної проблеми, її сутність та зарубіжні кейси;

3) ґрунтовно проаналізовано концептуальні засади сутності лобізму та його похідних, таких як «група тиску» та «група інтересу», на основі комплексного підходу була запропонована авторська класифікація типології лобізму;

4) у результаті використання компаративного методу дослідження представлена ґрунтовна порівняльна характеристика сучасних моделей регулювання лобізму, а саме американської та континентальної, зроблено висновки щодо можливості запровадження окремих елементів досліджуваних моделей у політичне поле України;

5) докладно проаналізовані українські законопроекти, що стосуються проблеми лобізму, та окреслено політичні та конкретно-історичні умови їх просування, що дало можливість надати експертну оцінку (за умов власного досвіду законопроектної діяльності) щодо їх можливої імплементації;

6) ґрунтовно досліджено ставлення до проблем лобізму з боку громадськості та суспільства в Україні, окреслено шляхи подолання

негативного сприйняття інституту лобізму з «інструменту» корупції на знаряддя її подолання;

7) сформульовані рекомендації, реалізація яких дозволить більш ефективно використати зарубіжний досвід у процесі інституціоналізації лобізму в Україні.

Практичне значення результатів дослідження полягає в можливості використання теоретичних та практичних висновків та пропозицій у безпосередній законотворчій діяльності взагалі та зокрема автора дослідження щодо інституалізації лобізму як політичного інституту в Україні, створення сприятливих умов для розробки правових засад його регламентації.

Отримані наукові результати дослідження можуть бути використані в навчальному процесі для викладання соціально-політичних дисциплін.

Дисертація виконана особисто, містить наукові положення, нові науково-теоретичні та практичні рекомендації та є актуальною для політичної науки. Дисертаційна робота Д.В. Лубінця є логічним та важливим як в теоретичному, так і практичному відношенні, цілісним та цілком самостійним науковим дослідженням. Отже, результати дослідження представляють значний науковий та теоретико-прикладний інтерес, є достовірними та об'єктивними. Дослідження відповідає всім вимогам рівня наукової кваліфікації здобувача, визначеним у Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова КМУ «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» від 06 березня 2019 р. № 167).

Зміст основних наукових положень дисертації викладено у 12 публікаціях: (1 – у закордонному науковому виданні, 5 – у наукових фахових виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз, 6 – у наукових виданнях України та інших держав, які додатково відображають результати дисертації).

Статті у закордонних наукових виданнях:

1. Lubinets D., Trofymenko A. Lobbying in the European Union: Supranational Level of Legal Regulation and Functioning. *Evropský politický a právní diskurz. No. 1 (February)*. 2020. P. 85–94.

Статті у фахових наукових виданнях України:

2. Лубінець Д. В. Англосаксонська та континентальна моделі регулювання лобізму: порівняльний аналіз. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія*. 2018. Вип. 21. С. 190–196.

3. Лубінець Д. В. До питання про типологію українського лобізму. *Політикус*. 2019. Вип. 4. С. 34–40.

4. Лубінець Д. В. Теоретичні підходи до поняття лобіювання та його типології. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія*. 2018. Вип. 22–23. С. 226–235.

5. Лубінець Д. В. Проблема лобізму в українській історіографії. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія*. 2019. Вип. 26. С. 150–164.

6. Лубінець Д. В., Трофименко А. В. Основні тенденції становлення та функціонування лобіювання в США. *Історико-політичні проблеми сучасного світу* : зб. наук. ст. 2019. Вип. 39. С. 156–163.

Інші публікації за темою дослідження:

7. Лубінець Д. В. Типологія лобізму в сучасній політичній літературі. *Тенденції розвитку сучасної системи міжнародних відносин та світового політичного процесу* : зб. матеріалів VIII Всеукр. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 25 трав. 2018 р. Маріуполь : МДУ, 2018. С. 171–175.

8. Лубінець Д. В. Суб'єктна детермінація лобістської діяльності в європейському союзі. *Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір* : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 7 груд. 2018 р. Маріуполь : МДУ, 2018. С. 5–7.

9. Лубінець Д. В. К вопросу о законодательном урегулировании лоббизма в Украине. *Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației* : conferință științifică internațională, Cahul, Moldova, 7 iunie 2018. Cahul, 2018. Vol. 1. P. 56–60.

10. Лубінець Д. В. Лобіювання в демократичному суспільстві (на прикладі Великобританії). *Тенденції розвитку сучасної системи міжнародних відносин та світового політичного процесу* : зб. матеріалів ІХ всеукр. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 24 трав. 2019 р. Маріуполь : МДУ, 2019. С. 106–110.

11. Лубінець Д. В. Французька модель регулювання лобістської діяльності. *Україна у світовому історичному просторі* : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 26 квіт. 2019 р. Маріуполь : МДУ, 2019. С. 113–116.

12. Лубінець Д. В. Правове регулювання лобістської діяльності в Європейському Союзі. *Правова доктрина: міжнародний досвід та практична реалізація в Україні* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 22 трав. 2019 р. С. 135–138.

Результати дисертації повною мірою висвітлені у зазначених публікаціях.

Рекомендувати дисертацію Лубінця Д.В. на тему «Лобізм у політичній системі: закордонний досвід для України» до захисту на підставі п.10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» № 167 від 06 березня 2019 р. у спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступені доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія.

Рецензенти:

доктор історичних наук, професор,
професор кафедри міжнародних відносин та
зовнішньої політики Маріупольського
державного університету

І.М. Грідіна

кандидат політичних наук,
завідувач кафедри міжнародних відносин та
зовнішньої політики Маріупольського
державного університету

Особистий підпис

Гільченко О.Л.

Начальник загального відділу

Григор'єва
26.05.2019

О.Л. Гільченко